

ACTUALITEIT IN HET KORT

ACTUALITÉ EN BREF

1. ALGEMEEN HANDELSRECHT/DROIT COMMERCIAL GÉNÉRAL

Olivier Vanden Berghe¹ en Kristof Cox

Wetgeving/Législation

Wet van 16 juli 2012 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek, met het oog op een vereenvoudiging van de regels van de burgerlijke rechtspleging

RECHTSPLEGING

Bewijs – Getuigenverhoor – Algemeen

PROCEDURE JUDICIAIRE

Preuve – Enquête – Généralités

Op 3 augustus 2012 werd de wet van 16 juli 2012 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek, met het oog op een vereenvoudiging van de regels van de burgerlijke rechtspleging gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad*.

De belangrijkste wijziging van deze wet bevindt zich op het vlak van de bewijsvoering in burgerlijke zaken. Onder het hoofdstuk 'Bewijs' in het Gerechtelijk Wetboek wordt een nieuwe afdeling *Vbis* 'Overlegging van schriftelijke verklaringen' ingevoegd die een wettelijk kader biedt voor een gebruik dat reeds in de praktijk werd toegepast.

Als het getuigenbewijs toelaatbaar is, mag de rechter van personen die aan de voorwaarden voldoen om als getuige te worden gehoord verklaringen in schriftelijk vorm aannemen die hem inzicht kunnen verschaffen in de betwiste feiten. Het nieuwe artikel 961/2 Ger.W. bepaalt de voorwaarden en vormvereisten van deze verklaringen. De schriftelijke verklaring bevat het relaas van de feiten waarbij de opsteller ervan aanwezig was of die hij zelf heeft vastgesteld, zij vermeldt de naam, de voornamen, de geboortedatum en -plaats, de woonplaats en het beroep van de opsteller. Zij vermeldt zijn graad van bloed- of aanverwantschap met de partijen, of er sprake is van ondergeschiktheid tegenover de partijen, of ze samenwerken dan wel of ze gemeenschappelijke belangen hebben. De schriftelijke verklaring vermeldt ook dat ze is opgesteld voor overlegging aan de rechtbank en dat de opsteller ervan weet heeft van het feit dat hij zich door een valse verklaring aan straffen blootstelt. Ten slotte wordt de verklaring geschreven, gedagtekend en onder-

tekend door de opsteller, die als bijlage het origineel of een fotokopie toevoegt van een officieel document dat zijn identiteit aantoont en waarop zijn handtekening voorkomt.

Deze nieuwe regeling is in werking getreden op 13 augustus 2012 en lijkt eveneens onverkort te gelden voor de hangende procedures.

O.V.B.

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Cassatie 10 mei 2012

Zaak: C.11.0559.N

CASSATIEBEROEP IN BURGERLIJKE ZAKEN

Betekening en neerlegging – Woonplaats – Gekozen woonplaats

POURVOI EN CASSATION EN MATIERE CIVILE

Signification et dépôt – Domicile – Domicile élu

In een arrest van 10 mei 2012 onderzoekt het Hof de ontvankelijkheid van een, volgens verweersters in cassatie, laattijdig ingesteld cassatieberoep, nadat het bestreden arrest werd betekend aan de maatschappelijke zetel van eiseres en niet aan de door haar gekozen woonplaats.

Artikel 39, 1ste lid van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat wanneer de geadresseerde bij een lasthebber woonplaats kiest, de betekeningen en kennisgevingen aan die woonplaats *mogen* geschieden. Volgens het Hof houdt deze bepaling niet de verplichting in om de betekening ook daadwerkelijk aan deze bij een lasthebber gekozen woonplaats te doen wanneer de geadresseerde in België woont, verblijft of gevestigd is. De betekening aan de maatschappelijke zetel van eiseres in België doet bijgevolg de termijn van drie maanden *ex* artikel 1073 Ger.W. aanvangen.

Eiseres in cassatie wierp op dat de betekening aan haar maatschappelijke zetel i.p.v. de door haar gekozen woonplaats een rechtsmisbruik uitmaakt en beriep zich daarbij op een arrest van het Hof van Cassatie van 29 maart 2001. Advocaat-generaal Dubrulle merkt in zijn conclusie op, hierin gevolgd door het Hof, dat het geval verschillend was in het aangehaalde arrest: de eiser in cassatie had betekend aan de woonplaats, en niet aan de gekozen woonplaats, terwijl geen enkel processtuk verwees naar de woonplaats en hij voldoende op de hoogte was dat op dit adres niemand woonde. In onderhavige zaak daarentegen verwezen de processtukken zowel naar het adres van de maatschappelijke zetel, de uitbatingsetel en de

¹ Advocaat te Brussel.

gekozen woonplaats, zodat van enig rechtsmisbruik geen sprake kan zijn.

O.V.B.

Hof van Cassatie 7 juni 2012

Zaak: C.11.0498.N

VERJARING (BURGERLIJK RECHT)

Stuiting en schorsing

PRESCRIPTION (DROIT CIVIL)

Interruption et suspension

Een koper had in zijn inleidende dagvaarding voor de rechtbank van koophandel te Gent de terugbetaling gevorderd van de helft van de prijs van aangekochte goederen, echter zonder interesten op dit bedrag. De rechtbank van koophandel veroordeelde eiseres in cassatie tot betaling van een provisie en verwees de zaak, in afwachting van overlegging van bepaalde stukken, naar de bijzondere rol. Het hof van beroep te Gent bevestigde het vonnis en stelde bovendien dat de eerste rechter zijn rechtsmacht niet volledig uitputte wat de interest betrof.

Krachtens artikel 2244 BW stuit een dagvaarding voor het gerecht de verjaring tot het tijdstip waarop een definitieve beslissing wordt uitgesproken. Het Hof bevestigt in zijn arrest van 7 juni 2012 zijn eerdere rechtspraak (zie o.m. Cass. 7 mei 2001, *Arr.Cass.* 2001, afl. 5, 819): een dagvaarding stuit de verjaring van de vordering die ze inleidt alsook deze die daarin virtueel inbegrepen is, in casu de interesten. Deze stuiting duurt voort tijdens het gehele geding en dit tot op de dag van de uitspraak van het vonnis of arrest dat een einde maakt aan het geding.

O.V.B.

Hof van Cassatie 28 juni 2012

Zaak: C.11.0744.N

DWANGSOM

Algemeen

ASTREINTE

Généralités

Artikel 1385bis Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de rechter op vordering van één der partijen de wederpartij kan veroordelen tot betaling van een dwangsom voor het geval de hoofdveroordeling niet wordt voldaan. Overeenkomstig artikel 1385quater van hetzelfde wetboek komt de dwangsom, eenmaal verbeurd, ten volle toe aan de partij die de veroordeling heeft verkregen en kan deze partij de dwangsom ten uitvoer leggen krachtens de titel waarbij zij is vastgesteld.

Volgens het Hof van Cassatie volgt uit deze bepalingen dat de veroordeling om iets te doen en de eventuele modaliteiten ervan, waaraan een dwangsom wordt gekoppeld, voldoende nauwkeurig dienen te worden geformuleerd door de dwangsomrechter. De veroordeling tot de overlegging van *'alle vennootschapsdocumen-*

ten en boeken' en *'alle nuttige documenten en stukken met het oog op de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden van (de eiseres)'* zijn te vaag en laten verweersters, noch de beslagrechter, toe te controleren of de verplichtingen werden nageleefd, zodat de dwangsom niet kon worden verbeurd.

O.V.B.

Cour de cassation 29 juin 2012

Aff.: C.11.0522.F

OBLIGATIONS CONVENTIONNELLES

Effets des conventions à l'égard des tiers – Tierce complicité rupture contrat

VERBINTENISSEN UIT OVEREENKOMST

Gevolgen overeenkomst t.a.v. derden – Derde-medeplichtige contractbreuk

Un contrat de placement de jeux de hasard entre la société Unibox Games et l'exploitant d'un café contenait une clause d'exclusivité obligeant l'exploitant à la faire respecter également par un éventuel repreneur de l'établissement. L'exploitant ayant cédé son fonds de commerce à un repreneur, celui-ci avait toutefois contracté avec un autre distributeur des jeux de hasard, la société KTC, qui avait placé ses propres jeux dans l'établissement.

La cour d'appel de Liège avait condamné le cédant pour faute contractuelle (non-respect de la clause) et avait retenu la responsabilité pour tierce complicité à rupture de contrat non seulement dans le chef du repreneur (qui connaissait le contrat avec Unibox) mais également dans le chef de la société KTC qui, selon la cour d'appel, ne pouvait ignorer celui-ci dès lors qu'elle avait placé ses jeux alors que ceux de son concurrent s'y trouvaient encore. La cour d'appel avait précisé qu'il y a faute du tiers *"même si ce tiers n'a pas été en contact direct avec le débiteur de la convention violée"* en indiquant que la circonstance que le repreneur est lui-même tiers complice n'exclut pas que la société KTC qui conclut avec lui le soit également.

La Cour de cassation casse la condamnation de la société KTC en raison de tierce complicité à rupture de contrat. La Cour constate que cette société n'avait agi qu'avec le repreneur (non lié par un contrat) et non avec le cédant (le cocontractant fautif). La Cour de cassation laisse ainsi entendre que la tierce complicité à rupture de contrat, suppose un lien direct entre le tiers et le cocontractant fautif.

La théorie de la tierce complicité à rupture de contrat n'étant qu'une application de la responsabilité extracontractuelle (art. 1382 du Code civil) l'on peut se demander si une tierce complicité indirecte, comme celle reprochée à la société KTC (en réalité donc la tierce complicité à la tierce complicité à la rupture d'un contrat) ne peut pas